

medføre meget betydelige Omkostninger at faa noget udrettet i denne Sag, vil Djeblifket være kommet til at gaa til Rigsdagen for at faa et Tilskud til Dækning af disse Omkostninger.

Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 6te Valgkreds (Alberti) spurgte mig, hvorledes det gaar med Tiendeafløsningen i Henhold til Lov af 8de Maj 1894. Jeg kunde være fristet til at svare det ærede Medlem, at i Begyndelsen gik det dårligt, og at det gaar værre og værre og derefter med et Citat af en af vore Klassikere sige: Men hvem siger det ærede Medlem, at det skal gaa bedre. Det er en bekendt Sag, at af alle de indviklede Forhold, Verden indeholder, er det danske Tiendeafhold et af de mest indviklede. Dette mærkelige Væsen, hvis Ophav man kun skimter dunkelt i Middelalderens Mørke, og hvis Skæbne har været underkastet de mærkeligste Omstiftelser op igennem Aarhundrederne, og hvis Fysionomi er forandret i saa høj Grad, at, hvis Ophavet nu stod Ansigt til Ansigt med sit Afkom, vilde det forundre sig saare. — Dette Væsen skal nu aflives og det ikke saaledes, at man med eet Sværdslag hugger Knuder over — det vilde være let, men ganske vist ikke hensigtsmæssigt — men saaledes, at vi skulle løse og udrede alle de indfildrede Traade, som binde dette Væsen til Tilværelsen. Det er dette Arbejde, som vi — naar jeg siger vi, mener jeg Tiendeafløsningskommissionerne og de tre Ministerier, under hvilke denne Sag forterer, nemlig Finansministeriet, Kultusministeriet og Landbrugsministeriet — nu arbejde paa, idet vi søge at foretage denne Udfiltrering af Traadene, og naar jeg da jagde, at det gaar værre og værre, mener jeg dermed, at vi finde flere og flere saadanne indfildrede Traade, som skulle udredes. Men paa den anden Side kan det heldigvis ogsaa siges, at det gaar bedre og bedre; thi baade Tiendeafløsningskommissionen og Ministeriet saa jo efterhaanden større og større Klarhed paa Tingene og mere og mere Indsigt i, hvorledes Sagen skal behandles, og jeg tvivler ikke om, at der i Loven indeholdes saadanne Betingelser for at kunne naa til et godt Resultat, at det ogsaa vil lykkes, om end foreløbig kun delvis. Naar saa det ærede Medlem spurgte mig, om jeg nu mente, at det Tidspunkt var kommet, da man skulde foretage en grundig Omordning af disse Forhold, skal jeg dertil svare, at jeg ikke kan finde det rigtigt allerede nu at tage denne Sag op til fornyet Behandling. Jeg tror, at man maa være tilfreds med at have faaet et Grundlag, hvorpaa man kan arbejde, og hvorpaa

man kan naa noget væsentligt, og jeg tror, at det er bedre at se at naa, hvad man kan naa paa dette Grundlag, og saa, naar det standser, og vi ikke kunne komme videre, da at skaffe ny Udveje.

Inden jeg slutter, maa det være mig tilladt at henvende en Tak for de velvillige Ord, med hvilke Landbrugsministeriet er blevet hjulst velkommen fra forskellige Sider i Salen, og jeg tør i denne Forbindelse maatte udtale det Haab, at naar Landbrugsministeriet henvender sig til det høje Ting om Støtte for de forskellige Erhvervsgræne, hvis Vækst det er Landbrugsministeriets Opgave at fremme, at Ministeriet da maa møde et velvilligt Øre og en aaben Haand.

Justitsministeren (Rump): I Anledning af, at Udgiften til Foranstaltninger mod Udbredelse af smitsomme Sygdomme i de 3 sidst forløbne Aar har overskredet det Beløb af 300,000 Kr., der ved Emanationen af Loven af 20de April 1888 blev kalkuleret som den Sum, der vilde være tilstrækkelig til at dække den årlige Udgift, saaledes, at Udgiften gennemsnitlig i disse 3 Aar har været mere end det dobbelte af den kalkulerede, nemlig henved 700,000 Kr., udtalte det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds (Vojen), at det saa ud til, at der paa dette Omraade anvendtes mindre Økonomi, end man havde paaregnet. Jeg tror ikke, at det forholder sig saaledes. Grunden til, at Udgifterne ere blevne langt højere end beregnet, ligger i Omstændigheder, som man ikke har kunnet agte paa, den Gang Loven udkom, nemlig deri, at selve Loven har medført en særlig Udvikling paa dette Omraade, i øvrigt vistnok i en særdeles heldig Retning. Den Gang man udarbejdede Loven, forudsatte man upaatvivlelig, at Hovedmidlet til at bekæmpe de epidemiske Sygdomme var den offentlige Behandling og de Foranstaltninger, der hermed stod i Forbindelse, navnlig i Retning af Desinfektion; af Udgifterne hertil skulde Statskassen bære det halve. Ved Siden deraf fastsatte Loven, at naar Patienterne blive indlagte til vederlagsfri Behandling paa de kommunale Sygehuse, skulde tre Fjerdedele af Udgifterne hertil dækkes af Statskassen. Ved Loven af 1892 blev der derhos sat et bestemt Beløb, hvortil de daglige Udgifter skulde beregnes. De maatte ikke beregnes højere end til 2 Kr. pr. Dag uden for Kjøbenhavn og til 2 Kr. 50 Øre i Kjøbenhavn. Det maatte saa være Sygehusets Sag at bære den største Udgift. Det gik snart op for Befolkningen, hvilket stort Gode der derved var skaffet den, et